

Zasady przyznawania i wypłaty pomocy na operacje:

1.2. Rozwój istniejących podmiotów gospodarczych.

(Rozporządzenie MRiRW z dnia 24 września 2015 r. §2 ust. 1 pkt 2 lit. c) rozwijanie działalności gospodarczej.)

- **Beneficjent:** mikro lub mały przedsiębiorca z obszaru LSR, który w okresie poprzedzającym dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy wykonał łącznie przez co najmniej 365 dni działalność gospodarczą oraz nadal wykonuje tę działalność.
- Wykonuje działalność zgodnie z przepisami ustawy o Swobodzie Działalności Gospodarczej (SDG).
- Mikroprzedsiębiorstwo: zatrudniające mniej niż 10 pracowników i którego roczny obrót lub całkowity bilans roczny nie przekracza 2 mln EUR.
- Małe przedsiębiorstwo: zatrudnia mniej niż 50 pracowników i którego roczny obrót lub całkowity bilans roczny nie przekracza 10 mln EUR.
- Ważne: udział beneficjenta w innych przedsiębiorstwach jest brany pod uwagę przy liczeniu wielkości zatrudnienia.
- O pomoc może ubiegać się osoba fizyczna.
- Obywatel państwa członkowskiego Unii Europejskiej.
- Osoba pełnoletnia.
- Miejsce zamieszkania na obszarze wiejskim objętym LSR.
- Miejsce oznaczone adresem, pod którym wykonuje działalność gospodarczą, wpisany do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, znajdującej się na obszarze wiejskim objętym LSR - w przypadku gdy, osoba fizyczna wykonuje działalność gospodarczą, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.
- Spółki cywilne - warunek: wszyscy wspólnicy spełniają warunki określone dla osoby fizycznej; jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, którym ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli siedziba tej jednostki lub jej oddział znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR.
- Osoba prawna z wyłączeniem województwa, jeżeli siedziba tej osoby lub jej oddziału znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR.
- Beneficjent posiada numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności jeżeli:
  - koszty kwalifikowalne operacji nie są współfinansowane z innych środków publicznych. Wykluczamy tu jednostkę sektora finansów publicznych lub organizację pożytku publicznego będącego organizacją pozarządową.
- operacja realizowana będzie w II etapach, a zakres rzeczowy będzie zgodny z zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji, w tym poniesienie przez wnioskodawcę kosztów kwalifikowanych oraz złożenie wniosku o płatność końcową wypłaconą po zrealizowaniu całej operacji w terminie 2 lat od dnia zawarcia umowy, lecz nie później niż do dnia 31 grudnia 2022 r.
- **Kwota wsparcia:** do 300 000,00 PLN.

- **Forma wsparcia:** refundacja części kosztów kwalifikowanych - nie więcej niż 70%.
- **Możliwość skorzystania z wyprzedzającego finansowania, którego wysokość może stanowić maksymalnie 36,37% kwoty pomocy o jaką beneficjent wnioskuje.**
  - Pomoc może być przeznaczona tylko raz w tym zakresie w całym okresie realizacji Programu.
- Pomoc może być przyznana beneficjentowi premii po upływie 2 lat od uzyskania premii finansowej na podjęcie działalności gospodarczej.
- Uzyskanie pomocy powyżej 25 000,00 PLN wymaga utworzenia co najmniej jednego miejsca pracy i utrzymania go do dnia w którym upłyną 3 lata od dnia wypłaty płatności ostatecznej.
- Jeśli beneficjent w celu operacji wpisze tworzenie/ utrzymanie miejsc pracy wtedy należy zapewnić utrzymanie zatrudnienia do dnia w którym upłynie 5 lat od wypłaty płatności końcowej, czyli na okres trwania operacji.
- Wymagane jest przedłożenie biznesplanu.
- Operacja jest uzasadniona ekonomicznie i będzie realizowana zgodnie z biznesplanem.
- Biznesplan zawiera co najmniej: opis wyjściowej sytuacji ekonomicznej podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy; wskazanie celów pośrednich i końcowych; informacje dotyczące zasobów lub kwalifikacji posiadanych przez podmiot ubiegających się o przyznanie pomocy niezbędnych ze względu na rodzaj operacji, którą zamierza realizować; wskazanie planowanych do utworzenia miejsc pracy; planowany zakres działań niezbędnych do osiągnięcia celów pośrednich i końcowych.
- Beneficjent przedkłada biznesplan, którego formularz opracowany został przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa i udostępniony na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego.
(http://www.sporol.warmia.mazury.pl/463-Aktualnosci_PROW_2014_2020-5378.htm)
- Jako rozwinięcie działalności gospodarczej rozumie się rozszerzenie zapisu do PKD lub rozwijanie działalności w ramach dotychczasowego PKD.
- **Trwałość operacji przez co najmniej 3 lata od dnia wypłaty płatności końcowej czyli łącznie 5 lat trwania całej operacji.**
- Wymagane osiągnięcie co najmniej 30% zakładanego w biznesplanie ilościowego lub wartościowego poziomu sprzedaży produktów lub usług do dnia, w którym upłynie rok od dnia wypłaty płatności końcowej.
- Przechowywanie dokumentów związanych z przyznaną pomocą do dnia w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej.
- Zgodnie z rozporządzeniem: *„Prowadzenie oddzielnego systemu rachunkowości albo korzystanie z odpowiedniego kodu rachunkowego, o którym mowa w art. 66 ust. 1 lit. c pkt i rozporządzeniu nr 1305/2013, odbywa się w ramach prowadzonych ksiąg rachunkowych albo przez prowadzenie zestawienia faktur lub równoważnych dokumentów księgowych na formularzu udostępnionym przez samorząd województwa, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów beneficjent nie jest zobowiązany do prowadzenia ksiąg rachunkowych.”*
- Zgodnie z rozporządzeniem: podmiot ten wykaże, że:
  - posiada doświadczenie w realizacji projektów o charakterze podobnym do operacji, którą zamierza realizować,
  - posiada zasoby odpowiednie do przedmiotu operacji, którą zamierza realizować,
  - posiada kwalifikacje odpowiednie do przedmiotu operacji, którą zamierza realizować, jeżeli jest osobą fizyczną,
  - wykonuje działalność odpowiednią do przedmiotu operacji, którą zamierza realizować.

- Beneficjent który stosuje się do przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.
- Obowiązek utworzenia co najmniej jednego miejsca pracy w przeliczeniu na pełen etat średnioroczny na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę.
- Utrzymanie w/w miejsca pracy przez co najmniej 3 lata od dnia wypłaty płatności końcowej.
- Podmiotowi gospodarczemu składającemu wniosek, w okresie poprzedzającym co najmniej 2 lata od dnia złożenia w/w wniosku nie została przyznana inna pomoc wsparcia finansowego na podejmowanie działalności gospodarczej, inkubatory przetwórstwa lokalnego produktów rolnych będących przedsiębiorstwami spożywczymi lub w ramach poddziałania o których mowa w art. 3 ust.1 pkt 4 lit. b ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. 4) *inwestycje w środki trwałe: b) wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrotów nimi lub ich rozwój.*
- Działalność gospodarcza wpisana do CEIDG pod adresem znajdującym się na obszarze realizacji LSR.
- **Ważne : Pomoc nie przysługuje** jeżeli działalność gospodarcza będąca przedmiotem tej operacji jest sklasyfikowana w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) jako:
  1. Działalność usługowa wspomagająca rolnictwo i następująca po zbiorach;
  2. Górnictwo i wydobywanie;
  3. Działalność usługowa wspomagająca górnictwo i wydobywanie;
  4. Przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków;
  5. Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej;
  6. Produkcja chemikaliów oraz wyrobów chemicznych;
  7. Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych;
  8. Produkcja metali;
  9. Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep oraz motocykli;
  10. Transport lotniczy i kolejowy;
  11. Gospodarka magazynowa.
- Pomoc jest przyznawana w formie refundacji kosztów kwalifikowalnych, do których zalicza się koszty:
  - ogólne, o których mowa w art. 45 ust.2 lit. c rozporządzenia nr 1305/2013

„ kosztów ogólnych związanych z wydatkami, o których mowa w lit. a) i b), takich jak honoraria architektów, inżynierów, opłaty za konsultacje, opłaty za doradztwo w zakresie zrównoważenia środowiskowego i gospodarczego, w tym studia wykonalności. Studia wykonalności są nadal traktowane jako wydatki kwalifikowalne, nawet w przypadku gdy w oparciu o ich rezultaty nie dokonuje się wydatków określonych w lit. a) i b);”

a) kosztów budowy, nabycia, włącznie z leasingiem, lub modernizacji nieruchomości;

b) kosztów zakupu lub leasingu nowych maszyn i wyposażenia do wartości rynkowej majątku;

- zakupu robót budowlanych lub usług;
- zakupu lub rozwoju oprogramowania komputerowego oraz zakupu patentów, licencji lub wynagrodzeń za przeniesienie autorskich praw majątkowych lub znaków towarowych;
- najmu lub dzierżawy wyposażenia lub nieruchomości;
- zakupu nowych maszyn lub wyposażenia,
- zakupu środków transportu, z wyłączeniem zakupu samochodów osobowych przeznaczonych do przewozu mniej niż 8 osób łącznie z kierowcą; „przy ustalaniu wysokości pomocy koszty ogólne są uwzględniane w wysokości nieprzekraczającej 10% pozostałych kosztów kwalifikowanych operacji, a koszty zakupu środków transportu- w wysokości nieprzekraczającej 30% pozostałych kosztów kwalifikowanych, pomniejszonych o koszty ogólne”
- podatku od towarów i usług (VAT) zgodnie z art. 69 ust.3 lit. c rozporządzenia nr 1303/2013
„podatek od wartości dodanej (VAT), z wyjątkiem podatku którego nie można odzyskać na mocy prawodawstwa krajowego VAT.”
- Wartość wkładu rzeczowego, o którym mowa w art. 69 ust.1 rozporządzenia nr 1303/2013

„Szczególne zasady kwalifikowalności w przypadku dotacji i pomocy zwrotnej

1. Wkłady rzeczowe w formie robót budowlanych, towarów, usług, gruntów i nieruchomości, w przypadku których nie dokonano żadnych płatności w gotówce potwierdzonych fakturami lub dokumentami o równoważnej wartości dowodowej, mogą stanowić wydatki kwalifikowalne, pod warunkiem że przewidują to zasady kwalifikowalności EFSI i programu operacyjnego oraz z zastrzeżeniem spełnienia wszystkich wymienionych poniżej kryteriów:

- a) wydatki publiczne wypłacane na rzecz operacji obejmujące wkłady rzeczowe nie przekraczają łącznych wydatków kwalifikowanych, z wyłączeniem wkładów rzeczowych, na zakończenie operacji;
- b) wartość przypisana wkładom rzeczowym nie przekracza kosztów ogólnie przyjętych na danym rynku; wartość i dostarczenie wkładów rzeczowych mogą być poddane niezależnej ocenie i weryfikacji;
- d) w przypadku udostępnienia gruntu lub nieruchomości można dokonać płatności w gotówce do celów umowy leasingu o nominalnej rocznej wartości nieprzekraczającej jednej jednostki waluty państwa członkowskiego.
- e) w przypadku wkładów rzeczowych w formie nieodpłatnej pracy wartość takiej pracy jest określana z uwzględnieniem zweryfikowanego czasu poświęconego na pracę i wysokości wynagrodzenia za pracę równoważną.

Wartość gruntu lub nieruchomości, o której mowa w lit. d) akapit pierwszy niniejszego ustępu musi być poświadczana przez niezależnego, wykwalifikowanego eksperta lub należycie upoważniony organ urzędowy i nie przekracza limitu ustanowionego w ust. 3 lit. b).”

WARUNKI WYPŁATY ŚRODKÓW:

Środki finansowe z tytułu operacji są wypłacone jeżeli beneficjent:

- Zrealizuje operacje lub dany etap, w tym poniósł związane z tym koszty przed dniem złożenia wniosku o płatność obejmującego te koszty, zgodnie z warunkami określonymi w umowie i rozporządzeniu.

Koszty kwalifikowalne podlegają refundacji w pełnej wysokości, jeżeli zostały:

- poniesione od dnia w którym została zawarta umowa, a w przypadku kosztów ogólnych - od dnia 1 stycznia 2014 r.
- Zgodnie z przepisami o zamówieniach publicznych, a gdy te przepisy nie mają zastosowania - w wyniku wyboru przez beneficjenta wykonawców poszczególnych zadań ujętych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji z zachowaniem konkurencyjności trybu ich wyboru określonego w umowie.

Warunki dla podejmowania i rozwijania działalności gospodarczej:

- 1. Koszty kwalifikowalne operacji nie są współfinansowane z innych środków publicznych;**
- 2. Operacja będzie realizowana nie więcej niż w II etapach.**
- 3. Przedłożenie biznesplanu.**
- 4. Realizacja operacji nie jest możliwa bez udziału środków publicznych np. kredyt, pożyczka itp.**
- 5. Wsparcie w ramach tego poddziałania jest pomocą de minimis.**
- 6. Operacja musi spełniać jedno lub kilka kryteriów:**
  - Dodatkowe miejsca pracy;**
  - Innowacyjność**
  - Wytwarzanie produktów lokalnych**
  - Zaspokojenie potrzeb grup defaworyzowanych**
  - Określenie wkładu własnego**